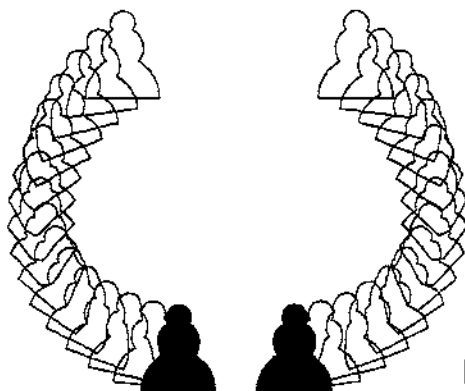
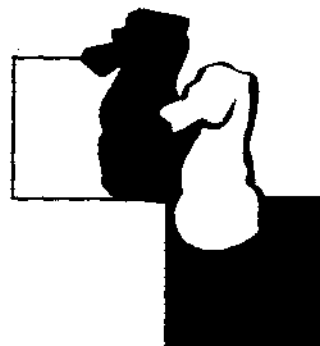

CAISSA NIEUWS 345

mei

1995

Inhoudsopgave:

Atlanta onderweg naar Amsterdam!	2
Agenda	3
6 (zes) invallers in het vlaggeschip	4
Errit	5
55+ of 60 jaar. De wereld zit raar in elkaar	6
New in chess	6
Info van/over de SGA	7
Harry na achtervolging gepakt	8
CAISSA 2 KAMPIOEN	9
Caissa 5 ontwaakt uit winterslaap	10
Cijfermateriaal	11
Het Middenrif	12
Bondsraad	13
Uitslagen externe compo	14
Standen externe compo	15
Prof. Van Hulst	16
119 uitslagen	17
Cijfermateriaal II	18
Hoe kom ik in Almere?	20

Colofon

Caïssanieuws is het clubblad van de schaakvereniging
Caissa, anno 1-5-1951.

Caïssanieuws verschijnt tien maal per jaar.

Clublokaal: Oranjehuis

Van Ostadestraat 153 Amsterdam

Tel.: 020 679 55 59

Clubavond: dinsdag

Voorzitter:

Robbert van het Kaar

Van Reigersbergenstraat 326

1052 WT Amsterdam

Tel.: 020 682 25 86

Wedstrijdleader interne a.i.:

Stefan Steemers

Prinsengracht 214 C

1016 HD Amsterdam

Tel.: 020 627 18 77

Wedstrijdleader externe:

Jop Dekker

Oude Zijds Voorburgwal 268 E

1012 GL Amsterdam

Tel.: 020 620 42 22

Secretaris:

Stefan Steemers

Prinsengracht 214 C

1016 HD Amsterdam

Tel.: 020 627 18 77

Penningmeester:

Piet Jonkman

Rozengracht 168 A

1016 NK Amsterdam

Tel.: 020 627 8743

postgiro: 460 28 82 tnv SV Caissa Amsterdam

Redactie:

John Könst

Vaste medewerkers:

Stefan Steemers,

Johan van Hulst, Joost van Steenis, Leo Oomens

Errit Petersma en Jop Dekker

Streefdata waarop Caissa nieuws zal verschijnen:

Nummer:	Verschijningsdatum:	Sluiting kopij:
Nr. 346	27 juni '95	20 juni '95
Nr. 347	15 augustus '95 (vergadernummer)	8 augustus '95

U kunt kopij inleveren op de clubavond, of opsturen
naar: John Könst

Burg. Tellegenstraat 3 II

1073 KA Amsterdam Tel.: 020 6768702

Overpiepen (modem) kan ook. ☐ ➔ ☐ ☐

Van de secretaris:

Stefan Steemers

Nieuwe leden sinds de vorige Caïssanieuws:
Welkom wordt geheten Dannie Pangalila,
opgezegd heeft P. van der Lek.

leden: 122.

Data competitie KNSB seizoen 1995-1996

Joost van Steenis

Het volgende seizoen spelen we weer met twee teams in de KNSB-competitie en het derde, dat naar de promotieklasse gepromoveerd is, komt er aan. Er zijn niet zo veel clubs die twee teams in de KNSB hebben, maar meer dan twee komt vrijwel niet voor. Caissa wordt wellicht ook zo bijzonder! Nu hebben Groningen, Cap Volmac uit Rotterdam, Utrecht en Amstelveen drie teams en LSG uit Leiden zelfs vier teams in de landelijke competitie. Caissa is overigens ook een van de grotere schaakclubs en door de promotie van het tweede hoort zij nu bovendien tot de 15 sterkste clubs van ons land.

Voor de goede orde hier de speeldata zodat er (nog) meer toeschouwers komen kijken dan afgelopen jaar. Alleen is nog niet bekend wanneer we thuis dan wel uit spelen. Diegenen die in een van de eerste twee teams opgenomen hopen te worden wordt aangeraden deze data neer te penen in een agenda en er rekening mee te houden bij het plannen van vakanties en werkdata. Dan hebben we volgend jaar hopelijk minder invallers.

De speeldata zijn:

23 september, 21 oktober, 18 november, 16 december 1995

en 6 januari, 3 februari, 2 maart, 30 maart en 20 april 1996.

Agenda

Dinsdag 9 mei 1995

31e ronde
Caissa 3 - Fischer-Z 2
TOZ 1 - Caissa 6

Zaterdag 13 mei 1995

Donner: open snelschaaktoernooi van Diemen
Inlichtingen: 020 695 62 00

dinsdag 16 mei 1995

32e ronde
Maccabi 1 - Caissa 5
Caissa 8 - Tal 6

Zaterdag 20 mei 1995

DOS-rapid
Inlichtingen: 020 6140601

dinsdag 23 mei 1995

1e ronde zomercompo

25 mei t/m 28 mei 1995

Rabo-Tal weekendtoernooi
Inlichtingen: 020 645 0211

dinsdag 30 mei 1995

2e ronde zomercompo

Donderdag 1, 8, 15, 22 en 29 juni 1995

Damegambiet
Inlichtingen: 020 676 0976

Zaterdag 3 juni 1995

Almere open rapidtoernooi
Inlichtingen: 036 531 08 98

Dinsdag 6 juni 1995

3e ronde zomercompo

9 t/m 11 juni 1995

Grasmat openluchttoernooi
Inlichtingen: 020 694 7017

Zaterdag 10 juni 1995

Nieuwendam rapid
Inlichtingen: 020 694 7774

Dinsdag 13 juni 1995

4e ronde zomercompo

Zondag 18 juni 1995

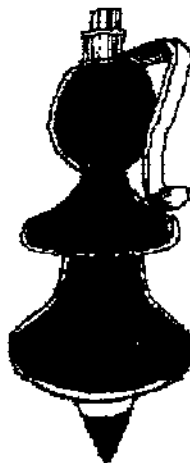
*** KROEGLOPERSTOERNOOI ***

Dinsdag 20 juni 1995

5e ronde zomercompo

Dinsdag 27 juni 1995

6e ronde zomercompo

Redactioneel

John Könst

Op een avond stond ik op het punt naar een gemaakte afspraak te gaan. Naar beneden lopend hoor ik het

gekleetter van de brievenbus. Een brief met als opschrift 'aan de redactie van Caïssanieuws'. Ik zie, na het verlaten van de voordeur, een mannetje weglopen verscholen in een voor hem veel te grote zwarte regenjas. Ik loop wat sneller dan anders om de man in te halen. Op het moment dat ik naast de man loop, zeg ik op vriendelijke toon 'goeden avond'. De man kijkt verschrikt op, wrijft wat in zijn scheef opgeplakte baard en zegt (met duidelijk hoorbare verdraaide stem) 'eh. nou ja, nou kijk, o.k., ook z'n goede avond'.

'Heeft u net een brief bij mij bezorgd', vraag ik de man. 'Ja dat klopt, dat was ik' krijg ik als antwoord. 'Maar wie bent u nou eigenlijk?' vraag ik hem. Op dat moment rukt hij zijn baard af, smijt deze op de grond en neemt een spurt als van een jonge atleet, die ik onmiddellijk herkende.

Weg was hij. Ik stond stomverbaasd de man na te kijken maar dacht alleen nog slechts aan de inhoud van de brief, welke hij zojuist had bezorgd. Razend nieuwsgierig (zoals een redacteur behoort te zijn) ging ik terug naar huis om eerst de inhoud van de brief te lezen.

Deze inhoud, welke te vinden is in de nieuwe rubriek 'wat de lezers er van vinden', wil ik u niet onthouden.

CAISSA 2 KAMPIOEN

Proficiat

Het Nederlands kampioenschap 1995 zal van 8 tot en met 22 juni a.s. in Amsterdam (de Balie) worden gespeeld.

Het VSB toernooi zal dit jaar gehouden worden van 11 tot en met 18 mei (Singel).

Uit de volkskrant van 6 mei j.l.

Ex- wereldkampioen schaken Michail Botwinnik in Moskou overleden

Drievooudig wereldkampioen Michail Botwinnik is Vrijdag 5 mei j.l. op 83-jarige leeftijd in zijn woning in Moskou overleden.

Dat mag niet meer gebeuren!

6 (zes!!) invallers in het vlaggeschip (en een nederlaag met 3-7).

De laatste wedstrijd was na ons gelijke spel tegen LSG niet meer van belang zodat allerlei teamleden een ronde vrij namen. De een omdat hij een buitenlander over de vloer had, de andere omdat hij zelf in het buitenland zat. Nummer drie en vier omdat ze zo goed zijn dat ze om het Persoonlijk Kampioenschap van Amsterdam moesten spelen. En dan was er nog een die ik niet meer wilde opstellen wegens ontoegankelijkheid - als je wat aan hem vroeg kwam er vrijwel geen antwoord - en iemand die te hard werkt en "vergeet" dat ontspanning toch van levensbelang is voor de mens om niet te zeggen dat je werkt om te leven en niet andersom.

Gelukkig was het sterke middenrif (met topscoorders Gerard en Jaap) wel aanwezig, was Taco bereid om zijn voorbereiding voor een toernooi in Frankrijk dat zondag begon even op te schorten en was Micha er gelukkig ook.

Maar dan het zoeken naar invallers. Niek Narings, voormalig lid van het eerste team, was net op tijd terug uit Spanje om mee te doen en Gerard Sanderse wilde wel eens de sfeer in de Eerste Klasse proeven. Eisse had de vorige twee rondes aan het laatste bord al evenzovele punten gehaald en deed dus ook mee. Errit was ik even vergeten maar die bood zich gelukkig zelf aan en was met alle liefde welkom, maar om nog twee invallers te vinden was moeilijk. Aan een paar leden heb ik nauwelijks gedacht, anderen konden niet op zaterdag, hadden geen zin om naar Nijmegen te gaan of hadden al te veel in hogere teams vertoeft om mee te mogen doen.

Gelukkig zijn er bestuursleden. Secretaris Stefan Steemers en hoofd van de redactie - dit nummer ziet er ook weer perfect uit, vind je niet? - John Könst verklaarden zich bereid de laatste twee borden op te vullen (de een graag, de andere moest overgehaald worden) en kregen dan ook meteen een plaats in de auto van Gerard Sanderse aangeboden.

19 minuten over tien heb ik de treinreizigers de trein ingeholpen. Daarna heb ik een paar minuten gewacht en ben toen om 10.32 met het complete tweede team, ik herhaal het complete team, dat wil zeggen een team zonder invallers, naar Winterswijk afgereisd. Compleet is het Eerste nimmer geweest en dat is niet best. Wellicht zijn we daarom geen kampioen geworden want het zat er dit jaar wel in. Met 5½ - 4½ verliezen van de kampioen en gelijk spelen tegen nummer twee en nummer drie. Dat had ook gunstiger voor ons kunnen uitvallen. Nu zijn we door allerlei omstandigheden slechts vijfde geworden met 10 matchpunten en 49 bordpunten. Te weinig maar dat wordt volgend jaar anders.

De wedstrijd tegen SMB II is verloren gegaan. Dat was te verwachten met 6 invallers en iemand die zich verslapen had. Jaap Spreeuw en Gerard Rill brachten

Het eerste Joost van Steenis

hun puntjes binnen en daardoor hun totaal op 5½ uit 8 (68.75%) waardoor ze (weer) topscoorder werden, samen met Wan Fokkink. Micha haalde een half puntje binnen en van de invallers wist alleen Gerard Sanderse de eer te redden door ook een halfje te scoren. Voor de rest nullen en

dus een nederlaag met 3-7. Daardoor zakken we wat op de ranglijst maar we hebben toch getoond goed mee te kunnen draaien in de top van de Eerste Klasse, als het team maar compleet is.

De cijfers tonen het aan: Bij de invallers scoorden Eisse Mastenbroek 2 uit 3, Hans de Vilder 1½ uit 3 en ikzelf 2 uit 2. De rest haalde slechts 2 uit 10 (20%). 19% invallers, bijna twee per wedstrijd, is echter veel te veel. Het reguliere team scoorde wellicht ook iets te weinig maar kwam toch op 41½ uit 72, wat een percentage betekent van 57.6. Volgend jaar moeten we een team hebben waar iedereen altijd komt. Dan worden we kampioen.

Voor de liefhebbers van het schaken volgt hier de winstpartij van Jaap:

Bord 2: Carl Wüstefeld (2143) - Jaap Spreeuw (2186)

1. e4 c5 2. d4 cd4 3. c3 dc3

Aangenomen Morra waarbij wit een pion offert om zijn stukken snel te ontwikkelen. Er gaat later iets mis want het is niet wit maar zwart die een grote stukkenactiviteit ontwikkelt.

4. Pc3 e6 5. Pf3 Lc5 6. Lc4 Pe7 7. 0-0 0-0 8. Pa4 d5

De zet 5. ... Lc5 kan ik in mijn theorie niet vinden. Er wordt vaak 5. ... Pc6 gespeeld. Wit probeert nu profijt te trekken van de onzekere positie van de zwarte loper door zijn paard via a4 naar voren te brengen. Jaap riposteert echter door de flankaanval van het paard te beantwoorden met de centrumaanval d5.

9. ed5 ed5 10. Ld3 Ld6 11. b3

Een gekunstelde zet. De penning van het paard op e7 door Lg5 lijkt mij meer aangewezen. Wit speelt te langzaam en zwart ziet kans zijn stukken te ontwikkelen.

11. ... Pbc6 12. Lb2 Pg6 13. Lg6 hg6

Wat is dat nou? Daar geeft wit zo maar zijn langbenige loper op. De pion op d5 kan wegens Lh2 niet genomen worden en de zwarte lopers gaan weldra hun verwoestende kracht uitoefenen (Van der Klauw zou zeggen dat ze vele foefjes gaan uithalen).

14. Tc1 Le7 15. Te1 Lf5 16. Pc5 Tc8

Het lijkt een pionoffer maar de pion is vergiftigd. "Neem nooit een pion op b2, ook al is het goed" is een gevleugelde uitspraak in schaakkringen. Ook hier blijkt het niet goed te zijn om het broertje (of is het zusje) van b2 op b7 te nemen. Maar om dit aan te tonen was enig rekenwerk wel nodig is en Jaap blijkt de betere rekenaar te zijn. Let op de loper op e7 die nauwelijks gedekt is maar toch niet veroverd kan worden (bv door een torenoffer op c6).

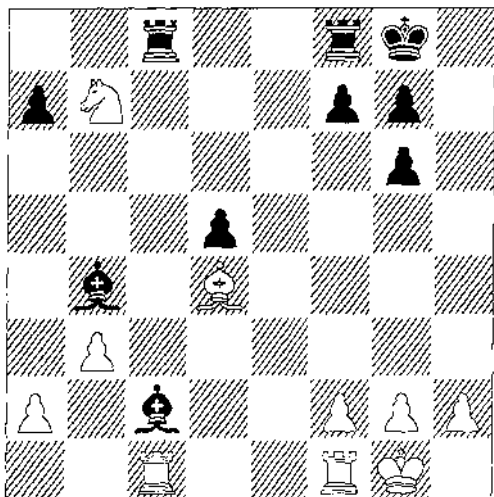
17. Pb7 Db6

18 Tc6 Tc6 19. Te7 Tc7 en wit raakt het op b7 geïsoleerde paard kwijt.

18. Pd4 Pd4 19. Dd4 Dd4 20. Ld4 Lb4

Deze loper houdt het paard op b7 opgesloten

21. Td1 Lc2 22. Tf1

De witte torens hebben bijna geen ruimte omdat ze door de zwarte lopers opgejaagd worden.

22. ... La3

Op 23. Ta1 volgt 23. ... Tc7 24. Pa5 Lb4 en het witte paard gaat teloor door gebrek aan ruimte. Op Tce1 zou dit ook kunnen volgen terwijl bovendien de toren op f1 opgesloten zit.

23. Lc5 Lc1 24. Ld3 (0-1).

Na een torenzet volgt La6 en een van beide witte stukken wordt naast het bord gezet. Een Morra waarin niet wit maar zwart de grootste stukkenactiviteit vertoonde, vooral omdat wit er te veel op uit was om zijn pionnetje (op b7) terug te winnen. Een gambiet speel je niet om je pion terug te winnen maar om de partij te winnen zonder dat de pion teruggewonnen wordt. Een goede partij van Jaap die waarschijnlijk mede door deze overwinning en zijn goede resultaten in het Eerste de grens van 2200 ELO-punten gaat overschrijden.

Errit Petersma

Rond de 40ste zet (1)

Jaren geleden constateerde ik, kersvers in de rol van non-playing captain van Caissa 1, gedurende een uitwedstrijd tot mijn schrik dat een van mijn spelers op zijn notatieformulier de 20ste zet had overgeslagen. Het biljet was onderaan een beetje scheef afgesneden. Ruimte om de 40ste zet te noteren was er in elk geval wel. Op het moment van mijn ontdekking was de Caissaspeler bij zijn 31ste zet - dus bij de 30ste - en in tijdnood. Tot mijn onuitsprekelijke verbazing en geluk moest hij met vijf minuten op zijn klok zo nodig nog even naar het toilet. Op de terugweg klampte ik hem aan en deelde hem zijn onachtzaamheid mee. Na vier minuten, elf streepjes en een blik op het notatieformulier van de tegenstander kon hij met een gerust hart het zijne omdraaien. Hij won de partij op zijn gemak.

Was mijn naïeve handelwijze terecht? Het voorval vertelde ik enkele weken later luchtigjes aan een afgestudeerde arbiter. 'Begrijpelijk maar volstrekt

verwerpelijk', zo luidde zijn harde antwoord. Tot mijn verbazing.

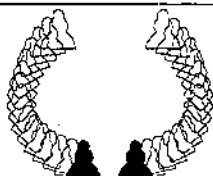
Een seizoen later, opnieuw tijdens een uitwedstrijd, raadde ik een speler van Caissa 1 ten strengste aan na de 40ste zet, een voor de hand liggende, een consumptie te nemen, wat te ijsberen en een kwartier over zijn volgende zet na te denken. Ik dacht daar een gegronde reden voor te hebben. In de voorgaande thuiswedstrijden waren twee partijen in remise verzand door blunders op de 41ste zet. En bovendien: 'Ziet ge een goede zet, zoekt naar een betere' (ik geloof: Spielmann). De Caissaspeler gaf een leep tussenschaakje en won op fraaie wijze.

Had ik weer verkeerd gehandeld? Nee, zo oordeelde mijn arbiter later, mijn preek mocht.

Dat je je als captain niet met een partij mag inlaten, dat wist ik wel. Maar dat je je soms niet, soms wel met een speler mag bemoeien, dat wist ik toen niet.

Epiloog. Enkele weken geleden verloor ik in de zesde ronde van het veteranenkampioenschap door achteloosheid op de 41ste zet een (vermoedelijk) remise staande partij. Ik wil een coach.

Errit.

In het veteranen toernooi hebben de 100 'oudjes' de spanning van het toernooi

overleefd en na afloop in de bovenbar van de

Verheyhal voldoende drank ingenomen om aan te tonen dat ze er nog geheel bij zijn.

Tijdens het toernooi werden de deelnemers echter tegen overmatig drankmisbruik beschermd omdat de bar juist in de cruciale fases van de partijen dicht bleek te zijn.

Ik geef even de uitslagen ook al om elke oudere er op te wijzen dat zij/hij ook volgend jaar weer kan meedoen aan een speciaal toernooi waar zowel vooraf als achteraf niet gevluggerd wordt.

VETERANEN

Joost van Steenis

In groep C haalden mevrouw Keulen en Van der Klauw 2 punten, Louiszoon kwam op 3½ punt en Puyker was

topscorer met 4 punten.

In groep B was er maar een Caissiaan, Zonjee, die 4½ punt haalde wat niet voldoende was voor een prijs. Petersma en Mastenbroek haalden uit hun 7 partijen in groep A 50%, terwijl ikzelf in de laatste ronde van Strijbis won en op 5 punten kwam wat voldoende was om gedeeld veteranenkampioen te worden.

Door een vreemde regel mag ik echter wel meedoen met het SGA-veteranenkampioenschap maar niet aan het landelijke kampioenschap - daar moet je

zestig voor zijn. Iedereen boven de zestig is half juli dus welkom in Oosterbeek waar in vijf rondes en vijf dagen om de titel Open Veteranenkampioen van

Nederland gestreden wordt - met consequenties voor uitzending naar het buitenland. Voor de jonkies tussen de vijftig en zestig jaar is er nog een tweede toernooi. Er zijn dus toernooien voor mensen jonger dan 20 jaar en er zijn toernooien voor mensen ouder dan 50 jaar. Maar hoe moeten de mensen tussen de 20 en de 50 onderlinge wedstrijden spelen? Zij moeten toestaan dat er bij hun toernooien ook van die hele jonkies of van die stokouden meedoen. De wereld zit raar in elkaar.

NEW IN CHESS

Elektronische ontwikkelingen.

Je kan dit reclame noemen maar je kan het ook beschouwen als informatie over ontwikkelingen in de schaakwereld. Ik krijg er niet voor betaald en ik heb de producten ook niet nauwkeurig uitgeprobeerd. Alleen vind ik het prettig dat de schaakwereld bij blijft in onze maatschappij en langzamerhand de computertechnologie integreert in haar wereld. De computer wordt toch steeds meer een voor ieder bereikbaar huishoudelijk hulpmiddel vergelijkbaar met de stofzuiger, de ijskast of de TV. Je kan niet meer zonder - al was het maar om als een waanzinnige gegrepen te worden door spelletjes als Doom.

New in Chess levert voor computerbezitters schijfjes die niet op de harde schijf hoeven worden overgezet maar een soort bibliotheekboek zijn dat indien nodig in de computer kan worden gestopt om de kennis die op de schijf staat toegankelijk te maken. Op de schijfjes staat schaakinformatie en het programma Nicconsult waarmee die partijen gelezen kunnen worden. Je hoeft dus geen NIC-base te hebben om de partijen te lezen en je hoeft ook niet in

uitgebreide databases te zoeken om de goede partijen te vinden. Een vrij makkelijke handleiding wordt bijgeleverd.

New in Chess levert drie verschillende producten:

Datasurveys (f 28,- per stuk). Elk schijfje bevat rond de 200 partijen met de nieuwste ontwikkelingen in speciale openingsvarianten als de Rauzer, het Siciliaans met 2. c3, de Klassieke Variant van het Frans, het Wolgagambiet met 5. b6 en 5. f3 of het Aangenomen Damegambiet met 3. e4. Voor iemand die een bepaalde variant speelt of eens wil veranderen, een makkelijke manier om aan partijmateriaal met wat commentaar te komen.

Elektronische openingsboeken (f 38,- per stuk). Dit produkt omvat een hele opening en bestaat uit een boek (dus toch weer papier) waarin de opening in grote lijnen in een 100-tal pagina's besproken wordt en een schijf met een 500-tal partijen. Beschikbaar zijn tot nu toe het Schots (door Timman), het Siciliaans met 2. f4 en de Engelse Aanval, de Doorschuifvariant van het Frans, het Klassieke Konings-Indisch en de Sämischvariant, 2 varianten van het Slavisch, het Weens, de Pc3-opening, het

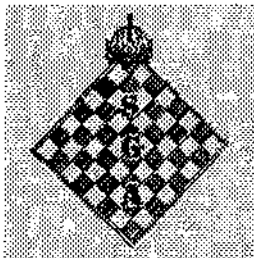
Budapester Gambiet en de Archangelse variant van het Spaans.

Favoriete spelers (f 14,- per stuk). Van 17 grootmeesters zijn 400-500 partijen op schijf verzameld. Ik noem Timman, Kasparov, Karpov, Van Wely, Piket, Fischer, Judit Polgar maar ook Paul Morphy. Bovendien is in deze serie een schijf met de vier eerste rondes van de KNSB-competitie 1994/5 verkrijgbaar (Hoofdklasse en de beide Eerste Klassen, waaronder de partijen van Caissa I).

Verlrijgbaar in de Schaakboekhandel of bij Interchess BV Postbus 3052 1801 GB Alkmaar, telefoon 071-127137.

Joost van Steenis

Nieuws van de SGA**Schaken overdag**

Voor zover bekend bestaan er, buiten de bekende schaakcafé's, binnen de regio van de SGA drie mogelijkheden om ook overdag te schaken. Hieronder vindt u die mogelijkheden. Wellicht kent u meer

gelegenheden tot schaken overdag. Laat dit dan s.v.p. aan de SGA weten.

De Schaffelaar: Dinsdag van 13.00 tot 16.00 uur,
f 5,- per maand.

Lokaal: Van schaffelaarplantsoen 4

Inlichtingen bij de heer L. Cornel, tel.: 020 6204 888

Brinkhuis: Donderdag van 13.00 tot 16.00 uur,
f 1,50 per keer.

Lokaal: Brinkhuis, Landbouwstraat 63

Inlichtingen bij mevrouw C. Bosch, tel.: 020 6922 171

RSO: Vrijdag van 13.30 tot 16.30 uur, f 1,50 per keer.

Lokaal: De Opgang, Tussenmeer 70

Inlichtingen bij de heer D. Verweij, tel.: 020 6192 463

SGA

Op de SGA-vergadering van 3 mei is besloten om het huidige systeem van het uitvluggeren van partijen in de SGA-competitie te handhaven. Caissa stemde hierbij blanco omdat in het bestuur de meningen verdeeld waren.

Ten tweede is vrijwel unaniem besloten om in de SGA-competitie in alle klassen over te gaan op achttallen. Zo wordt gehoopt de band binnen de teams te versterken zodat er hopelijk minder invallers en niet-opkomers zijn. Voor Caissa betekent het dat sommige mensen wellicht in een lager team terecht komen dan ze dachten maar dat lagere team komt wel in een wat sterkere klasse.

Als het mogelijk is om een negende team op te stellen - waar het nog niet naar uitziet - zal Caissa dit team in de weer opnieuw in te voeren vijfde klasse inschrijven waardoor verzekerd wordt dat iedereen op zijn niveau competitie kan spelen.

Als je volgend jaar externe competitie wilt spelen, meldt dat dan aan het bestuur.

Wat de lezers

er van vinden.

(ingezonden stukken zijn buiten verantwoording van de redactie)

Geachte redactie,

Ik lees al jaren uw uitstekend clubblad, altijd met groot plezier. Maar bij u laatste editie nr. 344 fronste ik toch wel even de wenkbrauwen! Wat is dit nou weer voor een onzin van de heren Spreeuw en Rill. Tussen de regels door las ik dat coach Van Steenis afwezig was. Dat verklaart alles!

Luister Van Steenis!

Johan Cruijff zet zijn Spaanse kleuters toch ook niet alleen op het vliegtuig naar Parijs? Wie zou onderweg dan zoon Jordi een schone luijer moeten geven? Een coach hoort bij zijn team te zijn anders wordt het een puinhoop. Ik zal proberen deze twee reisverslagen kritisch te analyseren zonder te overdrijven.

In 1915 was een reisje naar België een hele belevenis. Je werd uitgezwaaid door de hele buurt. En je sprak er nog dagen, ja weken, zo niet jaren over. Maar anno 1995 raast onze prins Willem 'de versierder' in een half uur van Amsterdam naar Antwerpen in zijn

Ferrari Testarosso. Ex-koning Jaap van Caissa doet er maar liefst dertien (13) uur over! Zelfs mijn betovergrootmoeder was in 1915 sneller.

Maar enfin de Belgen zullen de boel wel gesaboteerd hebben om ons vijftal te laat aan te laten komen om zo 5 winstpartijen te claimen. Wie zegt dat Belgen dom zijn? Maar waarom ik u eigenlijk schrijf, beste redactie, is het stukje van de heer Rill.

Toen ik dit epistel nog eens overlas begon mijn broek spontaan af te zakken. Waar was de heer Rill in hemelsnaam mee bezig? Een schaker hoort achter het bord te zitten en te blijven. Opstaan mag alleen om

coffee en thee te halen. Hij/zij behoort dan een openingsvariant te bedenken en de strategie uit te stippelen. En bij elke zet van je tegenstand(st)er moet je je toch op z'n minst afvragen, waarom doet hij/zij dat? Niets van dit alles bij de heer Rill.

Geachte redactie laten wij eens kijken wat de heer Rill tijdens de partij uitvoerde met daarachter mijn commentaar.

1) Gerard ging uitgebreid Harry analyseren (daar hebben wij psychiaters voor meneer Rill).

2) Gerard was de nacht ervoor doorgezakt in Gent en kon zelfs tijdens de partij nog aan Belgisch bier denken (geen commentaar).

3) Een huisje op Sri-Lanka leek onze Gerard wel wat. Weet je potverdomme niet dat er op Sri-Lanka een burgeroorlog woedt? (Tamil-Tijgers).

4) Gerard zat zich af te vragen wat P aan het doen was, (wie is die P dan wel?) waarschijnlijk z'n vrouw want ik kan mij niet voorstellen dat P z'n schoonmoeder is, daar ga je immers niet mee op vakantie naar Italië. Hij zat z'n vingers al af te likken bij de gedachten aan dat oude brokkelkaas. Brokkelkaas wat is dat nou weer!

5) Heel héél in de verte hoorde Gerard het getik der klokken. Was hij dan in slaap gedonderd?

6) Na een half uur is Gerard wakker geworden en begint plotseling te schreeuwen: b3 - b4!! Harry schrok zich rot en kreeg meteen een lichte rolberoerte.

7) Nu onze Gerard klaarwakker is heeft hij ook nog tijd over om met Wan tijdens de partij over de partij te kletsen: 'Mooie zet hé b4'. Meneer Rill dit is zwaar verboden tijdens schaakpartijen.

8) Na het lekkere dutje achter het schaakbord vindt onze Maëstro het tijd om van de zon te genieten. Samen met Wan ligt hij een uur te zonnebaden. Is de partij dan al afgelopen? NEE, NEE dames en heren Harry zit nog steeds te zwoegen.

9) Gerard is al wat bruin geworden en neemt weer plaats en begint dan spontaan te neuriën. Harry, al licht gespannen na het geschreeuw van Gerard (b3 - b4!!) begint nu overspannen te raken. 'A wel zonne begint diegen Gollander nu ook al te musiceren Mon Dieu!'

Ja maar, zult u zeggen: 'Rill heeft toch gewonnen!' Natuurlijk dat is waar. Maar laten wij eens naar die Harry kijken. Harry is wetenschappelijk medewerker bij een grote struisvogelfirma. Bij stress verandert hij van gedaante, net als de Hulk, die verandert in een groot groen geval als hij boos wordt. Nu mag u één keer raden in wat Harry verandert. Juist ja een struisvogel!

Want dat Harry boos was geworden na dat geschreeuw en neuriën van Rill, zult u wel begrijpen.

Wat is nou een specifieke eigenschap van een struisvogel? Die steekt bij gevaar z'n kop in het zand. Maar als je je kop in het zand steekt, zie je helemaal niets meer en ja, dan verlies je elke schaakpartij.

Moraal van het verhaal: Niet boos worden tijdens je schaakpartij en je oogjes goed de kost geven.

Harry na achtervolging gepakt

Enfin dat was nog een heel gedonder met die Harry!

Hij bewoog zich niet meer en was natuurlijk ook niet meer in staat een fatsoenlijke zet te produceren.

Op een gegeven moment zag hij kans te ontsnappen.

Maar dankzij onze drie helden, Gerard, Wan en Micha,

werd hij snel in zijn kladden gepakt. 'Dat vind ik nou een lullige streek van je Harry' beet Gerard hem toe 'slecht staan en hem dan smeren, wat ben jij toch een onsportieve vogel'. Harry was woest en wilde Gerard met zijn achterpoten te lijf. Eisse Mastenbroek sloeg net op tijd een bierflesje stuk op Harry's kop. 'Zonde van dat bier': mompelde Eisse nog. 'Ik wist wel dat hij een gevaarlijk heerschap was': orakelde Gerard nu, 'dat heb je altijd met die wetenschappelijke medewerkers, ze kunnen niet tegen hun verlies, bah'.

Kijk, geachte redactie, het loopt helemaal uit de klauw als coach Joost niet meegaat. Dat wilde ik even melden.

Hoogachtend,
een trouwe lezer.

P.S. wilt u mijn naam niet vermelden.
(auteur bekend bij de redactie)

● Enkele schakers moesten gisteren achter struisvogel Harry aan die bij centrum Concordia was ontsnapt.

Even leek de ontsnapping voor Harry een dramatisch einde te krijgen, toen hij de h7 - h6 naderde.

Maar de achtervolgers wisten het dier in de nek te grijpen en brachten hem daarop terug naar zijn plek.

FOTO: ANP

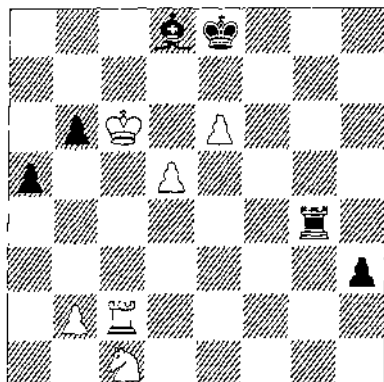

Het Tweede Kampioen!

Na een krankzinnig competitieverloop is het Tweede zaterdag jongstleden in alle stilte kampioen geworden in de derde klasse B en promoveert naar de tweede klasse KNSB!

Ik verliet U bij de stand 4-4 tegen Zeist. De volgende tegenstander Amersfoort leek ons een kopje kleiner te maken maar Ad de Feijter had nog een mooie truc tegen "dikke" Gouw klaar liggen.

Diagram: stand na de 53e zet van wit (Amersfoort)

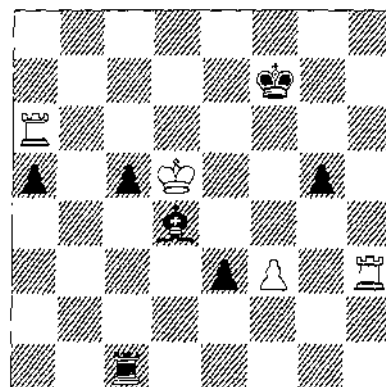
53. ... Tc4!! 54. Tc4 h2 55. Pe2 h1D 56. Pg3 Dh2 57. Pe4 Dc7 58. Kb5 De5 59. Kc6 b5 60. Pd6 Ke7 61. Pb5 Db2 62. Tc3 a4 63. Tf3 Dc2 64. Pc3 La5 65. Kb5 Lc3 66. Tf7 Ke8 67. d6 Db3 68. Kc5 Lb4 69. Kc6 Dc4 70. Kb7 De6 (0-1)

Tegen ESGOO II behaalden we de derde 4-4 in successie. Een van onze uiteindelijke topscorers, Diederik van Rappard, speelde een aardig partijtje met zwart (die kleur had het hele seizoen zijn voorkeur) tegen R. Dijk (rating 1962)

Grünfeld-Indisch

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pf3 Lg7 4. Pc3 d5 5. Db3 dc4 6. Dc4 0-0 7. e4 a6 8. Le2 (e5 is gebruikelijker) b5 9. Db3 c5 10. dc5 Le6 11. Dc2 Dc7 12. h3 Dc5 13. Le3 Dc7 14. Tc1 b4 15. Pa4 Dc2 16. Tc2 Pe4 (hebbes) 17. Tc7 Pd7 18. Ld3 Pd6 (Pf6!?) 19. Pg5 Pe5 20. Pe6 Pd3 21. Ke2 fe6 (waarom niet Pf2?) 22. Kd3 Pf5 23. Lc5 Tad8 24. Ke2 Lh6 25. Td1 a5 26. Tdd7 Td7 27. Td7 e5 28. g4 Pd4 29. Ld4 ed4 30. Te7 d3! 31. Kd3 Tf2 32. Kc4 Tf3 33. Kb5 Th3 34. Ka5 Th4 35. Te4 Lf8 36. Pb6 h5! 37. Pd7 Lg7 38. Kb4 Tg4 (klaar) 39. Tg4 hg4 40. Pc5 g3 en wit geloofde het wel (0-1)

Zo kon het natuurlijk niet langer doorgaan: we zouden Almelo (nummer laatst) wel even pletten. Helaas, het werd een ongelukkige 3½-4½ nederlaag. Ril Lith leek op bord 1 nog winstkansen te hebben, maar speelde op de 87e zet zijn vrije pion te haastig (!) naar voren en moest in remise berusten.

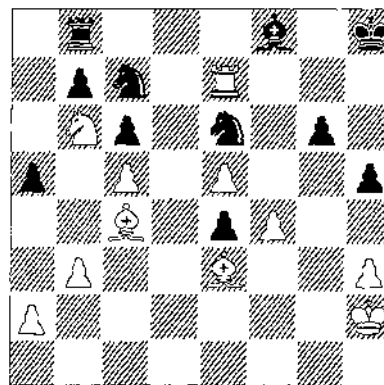

87. ... e2?! 88. Th7 Kg8 89. Te7 Lg7 90. Ta8 Lf8 (Kh7!?) 91. Te2 Td1 92. Ke4 Kf7 93. Ta5 Td4 94. Ke3 Tf4 remise

Inmiddels hadden we een achterstand van vijf matchpunten op de koploper ASV II uit Arnhem. Doch in Arnhem begon de victorie! Een eindsprint waar de heer Johnson nog wat van kan leren. Achtereenvolgens ASV II (5-3) Groningen IV (5½-2½), SISSA II (7-1), GOVA (4½-3½) en Winterswijk (5½-2½). De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de wedstrijd tegen GOVA in een nipte overwinning eindigde. Ik kon trouwens op bord 8 na de zetten 1. e4 c5 2. c3 e5 3. d4 cd4 4. Pf3 Pc6 5. Lc4 Lc5 6. b4 Lb4?? al van mijn eerste pilsje genieten.

Tot slot nog een stelling van onze geweldenaar Joost van Steenis die op zijn eigen onnavolgbare wijze de puntjes bij elkaar scharrelt.

Stand na de 41e zet van zwart (Winterswijk)

42. Te6 Pe6 43. Le6 Td8 44. Ld7 Le7 45. e6 Tf8 46. Pc8 Lf6 47. e7 Le7 48. Pe7 Tf7 49. Pg6 (1-0)

Hulde voor onze eerste kampioen van het seizoen!

Teamleider Theo Weijers

CAISSA 5 ontwaakt uit winterslaap

Caissa 5 is definitief uit haar winterslaap ontwaakt. Geen wekker leek tegen het team bestand. De eerste prille tekenen van voorjaarsontwaken kondigden zich echter begin maart aan. Na drie opeenvolgende nederlagen gaapte het team er eens goed voor en sleepte zowaar voor de poorten van de hel een matchpunt weg tegen de grijze zwaantjes van Pegasus 1.

Gesterkt door dit onverwachte succes treedt het vijfde op de eerste dinsdag van april strijdlustig aan tegen het tweede van Isolani. Dat mag ook wel: na vijf ronden staat ons team in de tweede klasse D ongedeeld één-na-laatste - theoretisch nog in degradatiegevaar- terwijl Isolani 2, met slechts één bordpunt meer, vier matchpunten meer bezit en daarmee vier plaatsen hoger in de poule bivakkeert! Over efficiency gesproken.

Mochten de Bijlmers nog illusies hebben gehad over hun theoretische kansen op het kampioenschap, dan hebben wij die op deze dulle dinsdag in ieder geval grondig verpulverd. Onbarmhartig nemen wij 's avonds plaats tegenover onze tegenstanders uit de zuidoostelijke buitenpolder.

Jeroen aan bord 1 speelt zoals het een te laag ingeschaalde speler betaamt: in een Pirc hapt hij eerst een pionnetje van zijn passief spelende tegenstander; deze pluspion wandelt even later in de partij vrolijk door de vijandelijke linies op zoek naar promotie, waardoor Jeroens tegenstander een stuk moet geven en daarmee de partij.

Ook aan de borden 5 en 6 gebeuren onthutsende dingen, tenminste, voor het vijfde.

Jildo wint snel en gedegen aan bord 5. Omdat zijn tegenstander weigert op het Slavisch in te gaan, besluit Jildo hem in een wurggreep te nemen en voor straf een kwaliteit af te pakken. Wanneer zijn tegenstander het dan ook nog waagt met zijn koning midden op het bord een miezerig pionnetje te dekken, zet Jildo hem met al zijn torens mat. Exit bord 5.

Op bord 6 is het David Colmer intussen gelukt zijn Franse opening totaal te verpesten. Hierdoor gesterkt begint zijn tegenstander overmoedig aan te vallen. Helaas heeft hij - wel begrijpelijk gezien Davids vriendelijke, bijna onnozele gelaatsuitdrukking- gerekend buiten de walgelijk sluwe systemen van David. Terwijl zwart vrolijk op de koning jaagt, sluit David geniepig de zwarte dame in en incasseert het punt.

Zodoende komen we na ruim twee uur spelen al op een riant 3-0 voorsprong, een ongekende luxe voor ons team. Aan bord 2 en 4 verlopen de zaken echter minder fortuinlijk.

Onze helden Jop Dekker en John Franssen worden in tijdnood opgeknoopt. Jop krijgt aan bord 4 met wit in een gesloten Siciliaan een koningsaanval over zich heen. Hij denkt diep, maar vooral lang na, en verliest uiteindelijk al vluggerend in tijdnood met meer dan een uur achterstand op zijn tegenstander. Ook John, die vanuit de Zaanstreek

sanne de Haan

Caissa bijna wekelijks met een bezoekje verblijdt, raakt in conflict met de klok.

In een Benoni komt hij een kwaliteit en twee pionnen voor-, maar ook twee minuten op zijn tegenstander achter te staan.

Vlak voor de tijdcontrole wordt dit hem fataal. Met nog een minuut te gaan, geeft hij in gewonnen stelling zijn dame weg.

John en Jop zullen t.z.t. aan een straftraining worden onderworpen, waarbij ze pas mogen roken als ze in gewonnen stand meer dan een uur voorsprong weten te bereiken.

Gelukkig consolideert onze veteraan Errit Petersma aan het derde bord onze wankelende voorsprong. In het Frans wint hij een hele pion en komt beter te staan. In een eindspel van loper tegen paard (of paard tegen loper?) kan hij jammer genoeg echter net niet de winst vinden.

Na onze overrompelende start blijkt nu dat we, om de volle winst binnen te halen, uit de resterende vier partijen toch nog 2 punten moeten scoren. Of eigenlijk maar één: Andre van Dinteren blijkt namelijk nog steeds in de helse vorm van de vorige vrijdag te steken (zijn eerste-klas tegenstander van die avond mag de komende tijd alleen maar halm spelen).

Andre's tegenstander moet al wat aan zijn water hebben gevoeld, toen hij onze (steelse) medelijdende blikken zag.

En jawel, al na een zet of tien is een stelling bereikt, waarbij zelfs een volwassen man slechts met moeite de ogen droog kan houden. Pas wanneer Andre uit meer dan tien winnende voortzettingen kan kiezen -de een nog verrukkelijker dan de ander- geeft zijn tegenstander eindelijk op.

Aan bord 9 heeft Hans Kuyper ondertussen met zwart in een saaie Caro-Kann een solide remise behaald, zodat een tussenstand van 5-3 op het scorebord prijkt.

Op dat moment suggereert Jop mij een remise-aanbod te doen, temeer omdat John Könst aan bord 10 slecht staat. Ikzelf vermoed -in onduidelijke stelling- echter nog winstkansen. Mijn al wat oudere tegenstander heeft in een soort Caro-Kann een bijna laconiek(!) gebrek aan richting vertoond, door tussen de twintigste en dertigste zet met zijn koning de onnavolgbare wandeling Ke8-f8-g7-h7-g7-f8-e8-d7 te maken. Omdat aan deze manoeuvre ogenschijnlijk dwang noch drang ten grondslag lag -of het moet mijn beperkt bevattingvermogen te boven -gaan- besluit ik door te spelen. Mijn uiterste concentratie hierbij blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat ik op een gegeven moment in eerste instantie zelfs vergeet een e.p. geslagen pion van het bord te nemen. Ik weet niet zeker of het door deze 'slow motion' kwam dat de ernst van de situatie pas echt tot mijn tegenstander doordringt. In ieder geval stort hij hierna volledig in.

Doordat John Könst aan bord 10 toch fortuinlijk met een remise aan de haal gaat, is de einduitslag nog een ruime 6½-3½ overwinning geworden. Hiermee heeft het vijfde het degradatiegevaar definitief bezworen. Volgend seizoen weer een poging 'op naar de top'.

Rating- en competitiesystemen bij het schaken/Keizersysteem Sanne de Haan

In de artikelen over rating- en competitie-systemen bij het schaken in Caissa-nieuws vorig jaar ontbrak nog een uiteenzetting van het **Keizersysteem**. Omdat bij navraag bleek dat hierover nogal eens onduidelijkheid bestaat, heb ik voor de volledigheid de hele ranglijst van Caissa uitgeplozen.

De berekening van ELO-rating (ELO) en Toernooi Prestatie-rating (TPR) wordt al uitvoerig beschreven in twee artikelen in CAISSA-nieuws nummer 335, d.d. feb.-mrt. '94 (p.30-31) en CAISSA-nieuws nummer 336, d.d. juni '94 (p.11-12).

Hieronder volgt een toelichting op de rangordening en competitie-indeling die bij Caissa wordt gehanteerd.

Het overzicht van rangordening en rating -ranglijst- van de leden van de **schaakclub CAISSA** ziet er als volgt uit:

Pl. +- Nr. Speler Part ++ == -- Pnt Zw % GT GS ELO TPR KZR Wrd

Achtereenvolgens worden de respectieve onderdelen besproken:

Administratieve gegevens

- Pl.:** 'Plaats' - de huidige rangorde van de eerste tot en met de laatste plaats op de ranglijst volgens het Keizergetal;
- +-:** 'plus/min' - het aantal plaatsten gestegen of gedaald sinds de publikatie van de vorige ranglijst (alleen op het prikbord; niet meer in Caissa-nieuws);
- Nr.:** 'Nummer' - de plaats van de speler op de ranglijst aan het eind van het vorig seizoen;
- Speler:** de naam van de speler op de betreffende plaats van de ranglijst.

Uitslagen en krachtverhoudingen

- Part:** het aantal door de speler in het huidige seizoen gespeelde partijen;
- ++:** het aantal gewonnen partijen;
- ==:** het aantal remise-partijen;
- :** het aantal verloren partijen;
- Pnt:** het aantal punten in het huidige seizoen behaald;

Rating en rangordening

ELO:

'ELO-rating' - de berekening van de ELO-rating wordt uitvoerig beschreven in CAISSA-nieuws nr. 335 (feb.-mrt. '94, p.30-31) en CAISSA-nieuws nr. 336 (juni '94, p.11-12);

TPR:

'Toernooi Prestatie-rating' - de berekening van de Toernooi Prestatie-rating wordt afdoende toegelicht in CAISSA-nieuws nr. 335 (feb.-mrt. '94, p.30-31) en CAISSA-nieuws nr. 336 (juni '94, p.11-12);

KZR:

'Keizer-getal'/'Keizer-punten' - het Keizersysteem is vooral bedoeld voor de indeling bij schaakcompetities op de wat langere termijn. Voor toernooi-indelingen (kortetermijn) leent het systeem zich minder goed. Het Keizergetal is ook niet geschikt als exact ratingsysteem, omdat het geen goed beeld geeft van de onderlinge krachtsverhoudingen tussen spelers, zoals bijvoorbeeld bij de ELO- of Toernooi Prestatie-rating het geval is. In eerste instantie is het Keizersysteem gericht op rangordening voor competitiedoeleinden.

Het Keizergetal geeft de plaats van een speler op de ranglijst weer via (Keizer)punten. De rangordening die hieruit voortvloeit, zegt niet veel over de daadwerkelijke krachtsverschillen tussen spelers, maar geeft vooral de competitieverhoudingen op dat moment weer. Het Keizergetal van een speler wordt na elke partij (opnieuw) bepaald aan de hand van de waarde (Wrd: zie hierna) van de tegenstander en als volgt berekend:

Zw: 'Zwart' - de 'zwart-wit'-verhouding bij het aantal gespeelde partijen (hetgeen door kenners van belang wordt geacht voor de resultaten):

- een min-score betekent X keer meer met de zwarted dan met de witte stukken begonnen (nadeel);
- een plus-score betekent X keer meer met de witte dan met de zwarte stukken begonnen (voordeel);

%: 'percentage' - het totaalresultaat uitgedrukt als percentage van de maximaal haalbare score;

GT: 'Gemiddelde tegenstander' - het gemiddelde rangnummer van de tegenstanders van de speler;

GS: 'Gemiddelde score' - de gemiddelde score van de speler, berekend volgens de formule 'percentage (%) van de speler' vermenigvuldigd met de 'Waarde (Wrd: zie hierna) van de gemiddelde tegenstander (GT) van de speler': '% X Wrd GT'. *

* Voorbeelden **GS** ranglijst CAISSA-nieuws 341, dec. '94 (p.18-19):

- **GS** Speler W. Cornelissen, Pl.73: 1,00 (%) X 174 (Wrd GT) = 174;
- **GS** Speler A. van Dinteren, Pl.48: 0,44 (%) X 168 (Wrd GT) = 74.

het Keizergetal (KZR) van de speler wordt

- bij *winst* vermeerderd met de waarde (Wrd) van de tegenstander;
- bij *remise* vermeerderd met de helft van de waarde (Wrd) van de tegenstander #;
- bij *verlies* niet gewijzigd - met het Keizersysteem verliest een speler dus nooit punten; @ relatief verliest de speler meestal wel terrein, doordat hij een aantal plaatsen op de ranglijst (KZR) daalt, omdat - lager gerangschikte spelers hem door winstpartijen voorbij 'stijgen'.

Dit laatste vloeit voort uit het feit dat het Keizersysteem bij elke nieuwe indeling uitgaat van de meest recente ranglijst. Hiervoor moet de indeling telkens gehervardeerd worden. De exacte Keizerwaarde van een speler -zijn plaats op de ranglijst- op elk moment in de competitie wordt zodoende bepaald door de Keizerpunten (totaal) te berekenen op de manier zoals hierboven toegelicht aan de hand van de waarde (Wrd) van alle tegenstanders in de huidige competitie op basis van de laatsteranglijst (pfff!). De som is het totaal aantal Keizerpunten van de speler op dat moment.

Voorbeeld **KZR** ranglijst CAISSA-nieuws 341, dec. '94 (p.18-19):

- **KZR** Speler S. de Haan, Pl.53 (KZR = 1036), bij remise tegen Speler M. Aue, Pl.65 (Wrd = 136): $1036 + (\frac{1}{2} \times 136) = 1104$.

@ Voorbeeld **KZR** ranglijst CAISSA-nieuws 341, dec. '94 (p.18-19):

→ KZR Speler A. van Dinteren, Pl.48 (KZR = 1082), bij winst op Speler P. Hofman, Pl.33 (Wrd = 168): $1082 + 168 = 1250$.

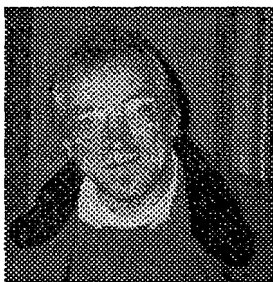
In het Keizersysteem kan het gebeuren dat een remise of overwinning vroeg in het seizoen op bijv. een laaggeplaatste speler na verloop van tijd meer Keizerpunten oplevert, doordat die speler gaandeweg op de ranglijst omhooggeklommen is (of vice versa). Hierin zit een element van oneerlijkheid, omdat de resultaten vertekend kunnen raken buiten de invloed van de speler om. Anderzijds, wanneer de Keizerindeling -via het systeem van herwaardering- consequent wordt volgehouden, is de ranglijst steeds gebaseerd op de meest 'up to date'-stand van zaken, namelijk op de huidige (Keizer)kracht van alle tegenstanders van een speler.

Naast daadwerkelijk gespeelde partijen is tenslotte ook de frequentie van optreden gedeeltelijk van invloed op de indeling bij het Keizersysteem. Voor elke ronde die een speler afwezig is of niet speelt, ontvangt hij eenderde van de waarde (Wrd) van zijn actuele plaats op de ranglijst. Wanneer een speler vrij heeft of bij een oneven aantal deelnemers buiten de competitieronde valt, krijgt hij tweederde van de waarde (Wrd) van zijn actuele plaats op de ranglijst toegevoegd aan zijn totaal aantal Keizerpunten. Uit de praktijk blijkt dat herwaardering

van de ranglijst een aantal malen moet gebeuren om een betrouwbare Keizerindeling te garanderen. De herwaardering van de ranglijst wordt dus net zo lang herhaald totdat zich geen verschillen in rangordening meer voordoen. Tot slot: het eerste Keizergetal -bij de start van de competitie- is gebaseerd op de waarde (Wrd) van de speler op de ranglijst aan het eind van het vorig seizoen (zie 'Wrd').

Wrd:

Door middel van een elementaire transformatie wordt vanuit het Keizergetal een waarde (Wrd) aan elke speler toegekend op een ordinale schaal, dat wil zeggen mét rangordening maar zonder betekenis aan de numerieke - verschillen tussen de waarden van de respectieve ranggetallen. Op die manier wordt de rangorde gerealiseerd zoals weergegeven in de ranglijst die CAISSA hanteert: de speler met de hoogste waarde (Wrd; bij CAISSA is de hoogste waarde 200) krijgt het hoogste rangnummer (1) en elke daaropvolgende speler krijgt een rangnummer lager toegekend. Elk (waarde)punt minder resulteert aldus in één plaats lager in de (Keizer)schaakhierarchie van CAISSA. De hoogste waarde 200 -gekoppeld aan de eerste plaats in de ranglijst- is gebaseerd op het advies van de heer Keizer, die het Keizersysteem in de jaren '50 bedacht heeft. Hij adviseerde voor de hoogste waarde bij de Keizerindeling plusminus anderhalf keer het aantal deelnemers in de competitie te nemen.

Leo Oomens

Het Middenrif

Blindschaken

'Denkend aan de dood kan ik niet slapen, en als ik niet kan slapen denk ik aan de dood.' De dichter Bloem zei het zo mooi.

Slapeloosheid is er niet alleen voor dichters. Ook gewone stervelingen hebben er last van. Wat doet U zo'n slapeloze nacht? Ik schaak. Denken aan de dood is me nog te machtig. Maar schaken komt daar dicht in de buurt. Tenminste als je, zoals ik, dat doet in het donker, in je bed en vooral in je hoofd.

Ik speel eindeloos partijen met mezelf, vooral om openingssystemen die ik leuk vind als automatismen in mijn hoofd te krijgen. Maar ik doe dat zonder bord. Blind. En helaas ook als een blinde. Hoe vaak heb ik niet het idee gehad dat ik in een scherpe variant van het Siciliaans of Frans een zet die weliswaar niet in de boeken wordt besproken, maar die ofwel zwart ofwel wit direct winnend spel zou bieden.

Helaas, de volgende ochtend met het bord erbij, ziet zo'n zet er meestal banaal uit. Ofwel de weerlegging springt pijnlijk duidelijk in het oog, ofwel - en dat is meestal het geval -, de verrassende zet hoort niet tot de mogelijkheden, omdat het stuk dat er voor nodig is allang ergens anders staat dan ik in mijn blindheid veronderstelde.

Hoe leer je blindschaken? Kun je dat trainen? Vast wel, maar hoe? Al weer enige jaren terug kreeg ik de beschikking over een apparaatje dat daarbij hulp biedt. Het is een heel klein zakcomputertje, dat de treffende naam Mini Chess heeft gekregen. In schaaakcafé Gambiet kreeg ik het onder mijn neus gedruwd door Maarten Manson, die in Schakend Nederland een rubriekje schrijft over clublogo's. Of ik daar belangstelling voor had, wilde hij weten. Voor een tientje werd ik de eigenaar van het ding.

Je kunt er niet veel mee. Er zit bijvoorbeeld geen geheugen op, waarmee een gespeelde partij ook te reproduceren is. Je kunt dus niet nagaan of er in het verloop van de partij ergens een verbetering mogelijk is. Maar voor blindschaken is het bruikbaar. Doe je een zet die onmogelijk of onreglementair is, dan geeft het schermpje vraagtekens te zien. Je kunt dan proberen je zet te corrigeren, maar voor jezelf weet je dan dat je de draad ergens bent kwijtgeraakt.

Je kunt ook tegen het ding spelen. De machine speelt echter op een niveau

dat daaraan elk plezier ontnemt. Daar heb ik iets op gevonden. De opgave is niet meer om van Mini Chess te winnen, maar om dat in zo weinig mogelijk zetten te doen.

Mini Chess speelt altijd door tot het mat. Hij geeft nooit op alleen maar omdat hij verloren staat, of beslissend materiaal verliest. Daardoor heb je dikwijls meer zetten nodig dan je denkt. Een probleem bij het spelen tegen Mini Chess is dat je weet dat het er niet zoveel toedoet of je steeds de beste zet vindt. Het is heel moeilijk om tegen deze tegenstander geconcentreerd te blijven spelen. Ik ervoer het als een enorme zelfoverwinning, toen ik voor het eerst binnen 20 zetten kon winnen.

Ik raak hier aan de vraag naar schoonheid in het schaken. Is een overwinning mooier wanneer die in minder zetten wordt bereikt? In veel gevallen is dat wel zo. Maar het gaat daarbij toch ook om het best mogelijke tegenspel. Dan geeft een snelle winstcombinatie niet alleen de jager in je bevrediging, maar krijg je ook een soort esthetisch plezier.

Spelen tegen Mini Chess is echter van een andere orde. Voor esthetiek moet je ergens anders zijn. Dat beseft ik pas goed dankzij het volgende miniatuurtje. Mini Chess had wit en ik speelde Siciliaans.

Tot de eigenaardigheden van het programma hoort dat Mini Chess 1 ..., c5 altijd beantwoordt met 2 d4. Na ruil op d4 en 3 ..., Pc6, gaat de Dame niet verstandig terug maar probeert zich op de zwarte helft te handhaven.

Eerst naar d5 of c5. De gang naar f5 was echter een nieuwtje voor me. De partij:
1 e4, c5. 2 d4, cd4: 3 Dd4:, Pc6. 4 Dd5, Pf6. 5 Df5, d5. 6 Df3, de4: 7 Dc3, ...
(Nu probeer ik of Mini Chess zich zal laten beetnemen. 7 ..., Lg4 lijkt mij

niet zo'n sterke zet. Wonderlijk genoeg brengt hij echter meteen de beslissing.)
7 ..., Lg4. 8 Lg5 (alsof er niets aan de hand is!).
8 ..., Dd1 en mat.
Zoals gezegd, materiaalverlies brengt de machine niet in de war. Maar

waarom zag Mini Chess nu niet dat hij mat in één toeliet? Dat dit voor mij toch een memorabel partijtje was, komt doordat ik het speelde zonder bord en zonder notatie. Het was de eerste keer dat ik een blind partijtje van Mini Chess won. De machine was jammer genoeg nog blinder dan ik.

Bondsraad

Joost van Steenis

De KNSB hebben we nodig maar het draait nog niet 100% aan de top van de schaakwereld. De zon is doorgebroken bij de financiën die na een aantal jaren slecht beleid genezen zijn van hun tekortenziekte. Er is echter hard geld nodig voor de promotie van het schaken en een professionele PR-bestuurder is nog steeds niet aangetrokken. Bovendien is er in de verte een donkere wolk op te merken: de afbouw van de overheidssubsidies. Dat zou een contributieverhoging kunnen betekenen. Ook paars begrijpt niet dat er geld nodig is opdat de mensen buiten het werk op een prettige manier hun tijd kunnen doorbrengen.

Traditioneel is er altijd vanuit de SGA kritiek op de KNSB geweest en ook op deze rustige vergadering - na afloop kreeg het bestuur van alle aanwezigen een handje - ontbrak de kritische noot niet. Een van de grootste problemen in de schaakwereld is het langzaam teruglopend ledental. Daar wordt te weinig aan gedaan en juist de top van de organisatie zou een uitstraling moeten kunnen opwekken, zou zo indringend en inspirerend moeten werken dat meer mensen georganiseerd gaan schaken. Hopelijk geeft het Nederlands Kampioenschap dat in juni in De Balie bij het Leidse Plein wordt gehouden (komt allen) en niet zoals verleden jaar in een hotel in een kale buitenwijk een enthousiaste injectie aan onze sport.

Toch worden er buiten de wens om bij het 125-jarige bestaan van de KNSB in 1998 een vernieuwde en verbeterde organisatie te hebben weinig oplossingen aangedragen. Een goede organisatie is een voorwaarde (hoewel de huidige organisatie niet zo slecht is) maar als het elan ontbreekt gebeurt er nog niets. Het interne structuuronderzoek, dat overigens grotendeels door de NOC*NSF betaald wordt, straalt te weinig uit. Het eerste verslag is in een wollige taal geschreven en de inhoud is dientengevolge vrij schaapachtig, dat wil zeggen wat dommig en hier en daar tegenstrijdig. Ik begrijp zo nu en dan nauwelijks wat de onderzoeker bedoelt en ik meende verstand te

hebben van organisatietechniek. Ik geef een enkel voorbeeld:

- "De verenigingen zijn de schaakwinkels van de KNSB".

- "De KNSB wil geen betuttelende organisatie zijn De KNSB zet de eigen organisatie op haar kop: de verenigingen en de schakers staan centraal en daarmee bovenaan in de organisatie".

Ik zie het al, de winkels van Albert Heyn staan bovenaan in de organisatie van onze grootgrutter. Neen, zoiets werkt niet.

Over het terugdringen van het ledenverlies en het ontbreken van een goed PR-beleid (schaakpropaganda om schakende, maar nog niet georganiseerde mensen in de organisatie te trekken) geen woord. De SGA heeft toch besloten om de KNSB te adviseren het onderzoek tot op het einde toe door te zetten. Overigens kunnen ook de verenigingen aan het winnen van leden het nodige bijdragen door de interne gang van zaken en de accommodatie van de clubs de nodige vernieuwende aandacht te schenken. De jeugd (in samenwerking met de SGA) en het introduceren van schaken op buurtbijeenkomsten en in buurtkranten zijn hiervoor enige mogelijkheden.

Wat de KNSB doet is weinig bekend, maar wat de FIDE doet nog minder. We dragen in die vage werkzaamheden ca. f 25.000 bij die voor een groot deel gedekt wordt door subsidies. De strijd om het wereldkampioenschap valt onder verantwoording van de FIDE die ook internationale toernooien, zoals het Donner Memorial, en internationale ratings registreert en titels (Aran Köhler en Karel van der Weide zijn net FIDE-meester geworden) verleent. En door de FIDE kan men contact met buitenlandse schakers houden. Als lid van de KNSB kan men een toernooi spelen in Indonesië, Rusland of Venezuela. De FIDE is na het voetbal de sportorganisatie die de meeste landen (145) organiseert. Schaken is een echt internationale sport!

Maar de FIDE is niet erg democratisch en intimidatie tot aan fysieke bedreiging waren niet ongewoon in Moskou. Controle op de openbare financiën van ongeveer 1 miljoen Zwitserse franken is

nauwelijks mogelijk en over de veel grotere fondsen die voorzitter Campomanes beheert is helemaal niets te zeggen. En het blijft vreemd om de volgende Olympiade aan Armenië toe te wijzen, weliswaar de streek waar Stalin, oud-wereldkampioen Petrosian en Kasparov geboren zijn maar wel een regio waar oorlog heerst. De benodigde acht miljoen gulden zal wel de reden worden dat het net als de vorige keer (financiële moeilijkheden in Griekenland, de zetel van de FIDE) op het laatste moment niet door zal gaan.

De andere punten bleven soms in het vage zoals de dispensatieregeling voor de jeugd. Hoewel het nuttig is dat vooral de jeugd zo veel mogelijk wedstrijden speelt krijgt zij vrijwel nooit dispensatie om voor bv de ene club de jeugdcompetitie te spelen en voor een andere club de KNSB-competitie. Een onjuiste situatie.

De regeling om slechts twee mensen via de voorwedstrijden het recht te geven met het NK mee te doen blijft gehandhaafd ook al omdat Brenninkmeijer en Reinderman uitstekende schakers zijn om de twee open plaatsen in te nemen.

Het KNSB-competitiereglement is zo veranderd dat een partij verloren wordt verklaard als iemand een uur na de officiële begintijd van de wedstrijd nog niet achter het bord verschenen is.

Het in de wielen rijden van het snelschaaktoernooi van Donner door aan Beverwijk toestemming te geven op dezelfde datum de landelijke snelschaakkampioenschappen voor clubs te organiseren berustte op een vergissing, vervelend voor Donner maar er wordt gewerkt aan verbetering.

Op de volgende Bondsraad zal gepraat worden over het vaststellen van de toernooiagenda, het onderzoek naar de interne organisatie en de verandering van de KNSB-competitie. Iedereen die hierover iets naar voren wil brengen wordt verzocht dit aan de SGA te melden. Over de KNSB-competitie heb ik al enige ideeën naar voren gebracht en ik zou graag op de hoogte blijven van ideeën bij anderen. Ik heb me al weer sterk gemaakt voor het handhaven van afgebroken partijen in de KNSB-competitie. Eindspel is ook schaken!

Uitslagen externe competitie

jop dekker

Caïssa 1 - LSG: 5-5

01-04-95

1.	Aran Köhler	rem	E. van der Doel
2.	Taco Vrenegoor	rem	E. van Haastert
3.	Gerard Rill	1-0	S. van Blitterswijk
4.	Hajo Jolles	0-1	H. Oei
5.	Daan Smit	0-1	M. Strijbos
6.	Jaap Spreeuw	1-0	R. de Graaff
7.	Wan Fokkink	rem	H. van Putten
8.	Micha Leuw	rem	R. van der Erf
9.	Martin Niewenhuis	0-1	M. de Heer
10.	Eisse Mastenbroek	1-0	M. Irwin

SMB 2 - Caïssa 1: 7-3

22-04-95

1.	B. van Esch	1-0	N.O.
2.	C. Wustefeld	0-1	Jaap Spreeuw
3.	L. van der Linden	0-1	Gerard Rill
4.	F. Helmond	1-0	Niek Narings
5.	P. Bolwerk	rem	Micha Leuw
6.	J. Aubel	rem	Gerard Sanderse
7.	R. Leenders	1-0	Eisse Mastenbroek
8.	J. Retera	1-0	Errit Petersma
9.	A. van der Hurk	1-0	John Konst
10.	J. Houben	1-0	Stefan Steemers

Caïssa 2 - GOVA: 4½-3½

01-04-95

1.	Rik Lith	rem	C. Jansen
2.	Hans de Vilder	1-0	R. Duin
3.	Ad de Feyter	0-1	W. Ratering
4.	Joost van Steenis	1-0	C. Huiskamp
5.	Diederik van Rappard	0-1	E. Swerink
6.	Elwin Osterwald	rem	M. Simons
7.	Michael Wunnink	rem	M. Dorst
8.	Theo Weijers	1-0	G. van Vliet

Winterswijk - Caïssa 2: 2½-5½

22-04-95

1.	H. Aalbers	0-1	Rik Lith
2.	P. Hoens	1-0	Hans de Vilder
3.	H. Abbink	0-1	Ad de Feyter
4.	B. te Sligte	0-1	Diederik van Rappard
5.	H. Meijer	0-1	Joost van Steenis
6.	V. Ooyink	rem	Han Holl
7.	M. Kroenbrink	0-1	Michael Wunnink
8.	D. Boogaard	1-0	Elwin Osterwald

Amstelveen 5 - Caïssa 3: 4½-5½

31-03-95

1.	P. van Velzen	rem	Robbert van het Kaar
2.	I. van Herpt	0-1	Robert Kikkert
3.	P. Helmer	rem	Kees Sterrenburg
4.	H. Koster	1-0	Martin Niewenhuis
5.	Y. Huymans	0-1	Gerard Sanderse
6.	V. Huymans	rem	Piet Ruhe
7.	H. van Nieuwkerk	1-0	Theo Weijers
8.	M. Bartling	1-0	Peter de Casparis
9.	M. de Graaf	0-1	Robert-Jan Schaper
10.	W. Simonis	0-1	André van Dinteren

Oosten/Trn 2 - Caïssa 4: ½-9½

13-04-95

1.	F. Vlieger	rem	Robert-Jan de Bruin
2.	B. Rijnders	0-1	Jeroen Hoogenboom
3.	R. Bakker	0-1	Piet Jonkman
4.	B. van der Veen	0-1	Peter de Casparis
5.	D. Radovan	0-1	Ed Leuw
6.	G. Halsema	0-1	John Franssen
7.	C. Kuuming	0-1	Alex Wunnink
8.	L. Peper	0-1	Bram Faber
9.	F. van der Fluit	0-1	Allaert Troost
10.	P. van Heerbeek	0-1	Frans Roes

Caïssa 5 - Isolani 2: 6½-3½

04-04-95

1.	Jeroen Selier	1-0	M. Heeres
2.	John Franssen	0-1	K. van der Berg
3.	Errit Petersma	rem	D. Garry
4.	Jop Dekker	0-1	H. Cramer
5.	Jildo Kalma	1-0	J. de Roda
6.	David Colmer	1-0	J. Wiersma
7.	André van Dinteren	1-0	P. Bon
8.	Sanne de Haan	1-0	D. Eijk
9.	Hans Kuyper	rem	L. Lindenhovius
10.	John Konst	rem	C. Moeijes

Caïssa 6 - Euwe 6: 3½-6½

28-03-95

1.	Wam Cornelissen	1-0	N.O.
2.	Hans Kuyper	rem	P. van Sonderen
3.	Harry Cornelissen	1-0	N.O.
4.	Allaert Troost	0-1	L. van Aalderen
5.	John Konst	1-0	N.O.
6.	Tom Prent	0-1	W. Janse
7.	Paul van Beukering	0-1	J. van Welzen
8.	Frans Oranje	0-1	M. Mostert
9.	Mirjam Klijnkramer	0-1	A. Brüggén
10.	Leo Oomens	0-1	P. Lith

Caïssa 7 - KLM/Pegasus 2: 7½-2½

11-04-95

1.	André Bach	rem	G. Verlaan
2.	Bart Nootebos	rem	G. den Drijver
3.	Herre Trujillo	1-0	C. Vegter
4.	Nils de Rijk	1-0	I. Markens
5.	Sergio Semino	rem	T. Nicolai
6.	Jan Meuleman	1-0	C. Comel
7.	Henk-Jan van Vliet	1-0	H. Groenendaal
8.	Jin Weehuizen	1-0	C. Struyck
9.	Paul Laport	0-1	H. ten Hagen
10.	Cornelis Knecht	1-0	W. van Balderen

DCG 4 - Caïssa 8: 6½-3½

03-04-95

1.	H. te Pas	rem	Menno Meijer
2.	J. Jaarsvelt	1-0	Gabor Lörinczy
3.	W. Verest	0-1	Peter van der Werf
4.	G. van Charante	1-0	Eric van Tuijl
5.	M. Coolen	0-1R	Maurice Aué
6.	V. Hoek	1-0	Rick Eckstein
7.	C. Flikweert	1-0	Mark Ligtenstein
8.	P. Gallagher	rem	Jaap Tanja
9.	J. Straalens	1-0	Pieter Heimans
10.	H. Buffing	rem	Johan van der Klauw

Standen externe competitie

jop dekker

KNSB eerste klasse B

1. Utrecht 1	9	14	55½ K
2. LSG	9	13	50
3. ASV	9	12	49½
4. HWP(SvG) 1	9	12	49
5. Caïssa 1	9	10	49
6. SMB 2	9	8	44
7. VHS	9	8	41½
8. DD	9	7	43
9. Phil/Leiden	9	4	35½ d
10. HWP(SvG) 2	9	2	33 d

KNSB derde klasse B

1. Caïssa 2	9	13	43 K
2. ASV 2	9	13	41
3. ESGOO 2	9	13	40
4. Zeist	9	12	37½
5. Amersfoort 1	9	9	36½
6. GOVA	9	8	37½
7. Almelo	9	8	34½
8. SISSA 2	9	8	33½
9. Groningen 4	9	4	29½ d
10. Winterswijk	9	2	27 d

SGA eerste klasse B

1. Caïssa 3	6	12	43½
2. Probleem 1	6	10	40
3. Almere 2	6	6	29
4. Amstel 2	6	6	28½
5. Fischer Z 2	6	5	28
6. Abcoude 1	6	5	25
7. Amstelveen 5	6	2	26
8. PCB 1	6	2	20

SGA tweede klasse A

1. VAS/ASC 2	7	13	50 K
2. Combinatie 1	7	11	45
3. Caïssa 4	7	10	46½
4. DCG 3	7	10	40½
5. Probleem 3	7	6	31½
6. VKVC 1	7	4	26½
7. Chaturanga 1	7	2	21
8. Oosten/Tm 2	7	0	19 d

SGA tweede klasse D

1. Raadsheer 2	6	10	37
2. Almere 3	6	8	34
3. KLM/Pegasus 1	6	7	31½
4. Isolani 2	6	7	29
5. Maccabi 1	6	6	32
6. Caïssa 5	6	5	31
7. Grasmatt 2	6	5	27½
8. Euwe 7	6	0	18

SGA tweede klasse C

1. WSC 1	6	11	37
2. TOZ 1	6	9	33
3. Euwe 6	6	8	36
4. Tal 5	6	7	29½
5. Pion 1	6	6	28
6. Es '80 2	6	3	27½
7. ABN/AMRO 1	6	2	26
8. Caïssa 6	6	2	23

SGA derde klasse A

1. WSC 2	7	13	42½ K
2. Caïssa 7	7	10	43
3. DCG 5	7	10	36½
4. Landsmeer 1	7	7	34
5. Fischer Z 3	7	6	33½
6. Pion 3	7	4	32
7. KLM/Pegasus 2	7	3	31
8. Rosso 1	7	3	28½ d

SGA derde klasse D

1. Nieuwendam 3	5	9	31
2. Tal 6	5	7	29½
3. TOZ 2	6	7	28½
4. Abcoude 2	5	5	27
5. DCG 4	5	5	27
6. VAS/ASC 4	5	3	20½
7. Caïssa 8	5	0	16½
ABN/AMRO 2 teruggetrokken			

K= kampioen, d= gedegradeerd

Prof. Van Hulst doceert

Wederom Viktor Kortsnoj!

De vaderlandse pers kan de toernooien en tweekampen niet meer bijhouden. Ik denk aan de toernooien in Linares en Monaco waar Karpov glorieerde, aan de tweekamp tussen Kamski en Anand, die duidelijk aantoonde dat de Indiër de sterkste was, zodat Anand nu tegen Kasparov gaat spelen. Anand heeft daardoor wraak genomen op Kamski tegen wie hij in een vorige tweekamp verloor, zodat Kamski nu het recht heeft tegen Karpov te spelen om de wereldtitel van de FIDE. Maar als voorproefje heeft Karpov in Monaco zijn rivaal een pionnetje laten ruiken door hem tweemaal te verslaan. Ook was er nog het Kloostertoernooi.

Door al deze gebeurtenissen is een ander belangrijk schaakevenement geheel ondergesneeuwd: dat is het sterk bezette toernooi te San Francisco, februari 1995. Daar streiden o.a. Gulko, Hübner, Polgar, Nunn en de 64-jarige Kortsnoj. Nu is er geen schaakmeester die zoveel bijnamen heeft als Kortsnoj; u kent ze: de ijzervreter, de verschrikkelijke, de onverwoestbare... Hij heeft al deze bijnamen opnieuw waargemaakt door het toernooi ongeslagen op zijn naam te schrijven. Om op die leeftijd ongedeeld eerste te worden, is een prestatie die in Nederland wel wat meer aandacht had kunnen krijgen. Maar ook de wijze waarop de zege tot stand kwam was indrukwekkend. Zo wist hij, met de zwarte stukken nog wel, in 18 zetten (!!) Hübner van het bord te vegen. Dit volstrekt unieke curiosum wil ik u niet onthouden.

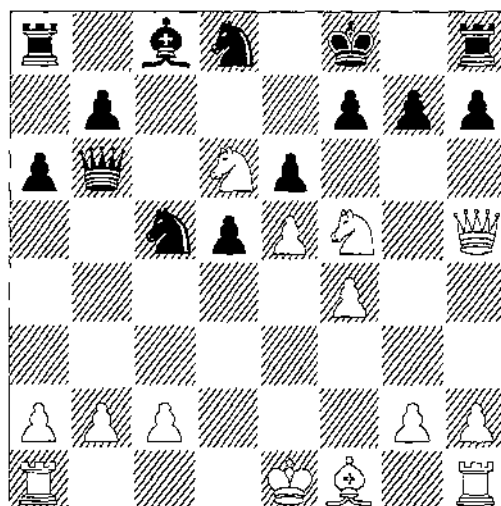
Wit: Hübner. Zwart: Kortsnoj. (Franse partij)

1. e2-e4, e7-e6 2. d2-d4, d7-d5 3. Pb1-c3, Pg8-f6 4. e4-e5, Pf6-d7 5. f2-f4, c7-c5 6. Pg1-f3, Pb8-c6 7. Lc1-e3, c5xd4 8. Pf3xd4 Tot zover alles normaal. De ijzervreter kiest nu een scherpe voortzetting, die voor beide partijen tot riskante complicaties kan leiden; hij plaatst zijn dame in de lijn van de loper. 8... Dd8-b6 9. Pc3-b5, a7-a6 Zoals zal blijken, is deze zet voor het toekomstige spelbeeld heel belangrijk.

10. Pd4-f5, Lf8-c5 Vanaf dit moment gaat Hübner geheel in de fout, hoewel zijn zet erg voor de hand ligt, nl.

11. Le3xc5? In plaats hiervan had Hübner een combinatie moeten uitvoeren, die dwingend tot remise leidt. ■ moet er van uitgaan, dat beide grootmeesters die combinatie hebben voorzien. Daar Kortsnoj met zwart speelde, zal hij met remise tevreden zijn geweest. Maar Hübner meende met zijn elfde zet op winst te mogen spelen. Nu eerst de remise-variant: 11. Pb5-d6+ Ke8-f8 12. Dd1-h5 Pc6-d8 13. Pf5xg7 Lc5xe3 14. Pg7xe6 f7xe6 15. Dh5-h6+ Kf8-g8 16.

Dh6-g5+ Kg8-f8 17. Dg6-h6+ remise. Let nu eens op hoe zwart (na 11. Lxc5?) het witte spel vernietigt. 11... Pd7xc5 12. Pb5-d6+, Ke8-f8 13. Dd1-h5, Pc6-d8

Er doet zich nu een typisch geval van optisch bedrog voor. Wie de diagram stelling bekijkt, krijgt onmiddellijk de indruk, dat de zwarte positie hopeloos is; de werkelijkheid is echter dat wit op het punt staat zijn koning in te leveren.

Hübner poogt zijn geroutineerde tegenstander met een wanhoopsoffer van de wijs te brengen. 14. Pf5xg7, Db6-b4+ Heel nauwkeurig gespeeld; na onmiddellijk 14... Dxb2 zou wit er misschien nog uitkomen. 15. c2-c3, Db4xb2 16. Ta1-d1, Db2xc3+ 17. Td1-d2, h7-h6 !! Dit is toch wel kenmerkend voor een grootmeester; er dreigde nl. Dh6 dat voor zwart vernietigend is. 18. Pg7-e8, Pc5-e4

En wit kwam aan zijn 19de zet niet meer toe; na Pxe4 dreigt e4-e3. Als wit dat verhindert neemt de zwarte koning gewoon het paard op e8.

Een modelprestatie!

Rondeverslagen

Stefan Steemers

UITSLAGEN RONDE 27

R. van het Kaar	Afgeb	K. van de Weide
M. Kahn	0-1	G. Rill
W. Fokkink	1-0	T. Vrenegoor
R. Kikkert	½ - ½	M. Leuw
P. Ruhe	0-1	J. Spreeuw
M. Nieuwenhuis	0-1	H. de Vilder
H. Jolles	1-0	J. van Steenis
R. Lith	1-0	N. de Rijk
D. Kamphuijs	0-1	G. Sanderse
H. Trujillo	0-1	H. Uiterwijk
E. Petersma	½ - ½	S. de Haan
S. de Vos	1-0	J. van Hulst
H. Dirks	1-0	A. Faber
J. Franssen	½ - ½	B. Pel
P. van der Werf	½ - ½	D. Colmer
P. de Casparis	1-0	M. Meijer
A. van de Woestijne	0-1	N. Narings
P. Zonjee	1-0	S. Steemers
A. van Dinteren	0-1	T. Marioneaux
M. Aue	0-1	E. Leuw
A. Wummink	0-1	R. van Slooten
E. van Tuijl	0-1	P. van Vliet
P. Laport	0-1	G. Lörinczy
G. Sylbing	1-0	J. van der Klauw
H. van Keulen	0-1	H. Puyker
J. Potters	½ - ½	E. van Rootselaar
E. Eckstein	1-0	A. Wever

UITSLAGEN RONDE 28

H. de Vilder	0-1	A. Köhler
W. Fokkink	1-0	R. van het Kaar
A. de Feijter	Afgeb	G. Rill
M. Leuw	0-1	E. Osterwald
M. Kahn	1-0	H. Jolles
J. van Steenis	1-0	B. Wijchgel
M. Wummink	1-0	R. Lith
M. Nieuwenhuis	0-1	R. Barendregt
N. de Rijk	½ - ½	H. Dirks
D. Paulis	0-1	D. Kamphuijs
B. Nootebos	0-1	H. Trujillo
S. de Vos	1-0	P. Zonjee
P. Ruhe	½ - ½	A. Faber
A. van de Woestijne	½ - ½	B. Pel
E. Leuw	0-1	P. de Casparis
J. van Hulst	1-0	M. Aue
A. Wummink	0-1	N. Narings
S. Steemers	½ - ½	M. Meijer
P. van der Werf	0-1	A. Troost
P. van Vliet	1-0	G. Lörinczy
G. Sylbing	1-0	E. van Tuijl
F. Oranje	1-0	R. Kouwijzer
H. Puyker	1-0	L. Oomens
E. Eckstein	½ - ½	J. Potters
L. Louiszoon	1-0	J. Hania
J. van der Klauw	1-0	M. Klijnkramer

UITSLAGEN RONDE 29

A. Köhler	1-0	W. Fokkink
K. van de Weide	1-0	M. Kahn
G. Rill	0-1	H. Jolles
A. de Feijter	1-0	H. de Vilder
J. van Steenis	1-0	R. Barendregt
E. Osterwald	0-1	T. Weijers
G. Sanderse	½ - ½	M. Wummink
H. Dirks	½ - ½	M. Nieuwenhuis
P. Ruhe	0-1	D. Kamphuijs
J. Kalma	1-0	J. Konst
R. van Slooten	0-1	S. de Vos
A. Faber	1-0	J. Franssen
J. Dekker	½ - ½	B. Pel
D. Colmer	1-0	E. Leuw
P. de Casparis	1-0	P. Zonjee
A. Wummink	0-1	J. van Hulst
N. Narings	1-0	H. Kuyper
A. van Dinteren	Afgeb	M. Aue
M. Meijer	½ - ½	A. Troost
F. Roes	1-0	J. Hoogenboom
G. Lörinczy	Afgeb	P. Jonkman
H. Comelissen	0-1	G. Sylbing
F. Oranje	0-1	R. Fritschy
H. Puyker	0-1	A. van de Woestijne
A. Wever	0-1	E. van Rootselaar
J. Potters	0-1	J. Smit
E. Eckstein	1-0	L. Louiszoon
J. Tanja	1-0	J. van der Klauw
H. van Keulen	0-1	R. Pangalila
J. van der Valk	1-0	J. Hania

UITSLAGEN RONDE 30

A. Köhler	1-0	R. van het Kaar
H. Jolles	0-1	K. van de Weide
M. Wummink	0-1	G. Rill
W. Fokkink	1-0	M. Leuw
J. Spreeuw	1-0	M. Kahn
H. Holl	½ - ½	H. de Vilder
J. van Steenis	½ - ½	N. de Rijk
M. Nieuwenhuis	½ - ½	T. Weijers
J. Kalma	1-0	R. Lith
A. Bach	1-0	H. Dirks
H. Trujillo	1-0	J. Konst
J. Dekker	0-1	S. de Vos
P. de Casparis	0-1	J. Franssen
B. Pel	Afgeb	E. Petersma
S. Steemers	0-1	D. Colmer
P. Zonjee	Afgeb	J. van Hulst
E. Leuw	½ - ½	A. van Dinteren
P. van Vliet	0-1	M. Aue
A. Troost	1-0	A. Wummink
G. Lörinczy	1-0	F. Oranje
G. Sylbing	½ - ½	P. van der Werf
P. Laport	1-0	E. Eckstein
E. van Tuijl	0-1	L. Oomens
J. Tanja	0-1	H. Puyker
E. van Rootselaar	1-0	L. Louiszoon
J. Potters	1-0	P. Heijmans
J. van der Klauw	1-0	M. Ligtenstein

RANGLIJST NA RONDE 30

Stefan Steemers

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/+	=/=	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
1	3	A. Köhler	23+2	15	5	3	17½	+1	76	19	138	2252	2283	3835	200
2	5	R. van het Kaar	19+2	11	5	3	13½	-1	71	12	134	2144	2211	3765	199
3	1	K. van de Weide	16+1	12	3	1	13½	-1	84	14	157	2296	2363	3659	198
4	9	G. Rill	22+1	13	5	4	15½	-1	70	13	132	2179	2203	3627	197
5	7	W. Fokkink	23	12	6	5	15	+1	65	20	118	2067	2157	3269	196
6	19	A. de Feijter	23+2	15	3	5	16½	+1	71	40	114	2060	2046	3231	195
7	6	M. Leuw	23+1	11	6	6	14		60	18	110	2094	2092	3176	194
8	17	J. Spreeuw	26	9	13	4	15½		59	23	105	2217	2087	3155	193
9	4	H. de Vilder	30	13	8	9	17	-2	56	23	100	2030	2023	3129	192
10	11	M. Kahn	27	13	6	8	16	-1	59	22	106	2159	2076	3107	191
11	8	H. Jolles	26	12	6	8	15		57	19	104	2217	2086	3094	190
12	12	J. van Steenis	28	13	4	11	15	+2	53	18	97	2112	2034	3042	189
13	43	T. Weijers	21	11	5	5	13½	-1	64	40	103	1868	1876	3021	188
14	13	R. Kikkert	19+1	7	8	4	11		57	15	106	2015	2078	2996	187
15	34	H. Holl	17+1	8	6	3	11		64	21	115	2012	2090	2935	186
16	21	M. Wunnink	28+1	11	10	7	16	+1	57	29	98	1958	1971	2934	185
17	10	E. Osterwald	19	10	2	7	11	+1	57	17	105	2027	2091	2900	184
18	57	M. Niewenhuis	30	12	9	9	16½		55	33	92	1805	1872	2789	183
19	18	T. Vrenegoor	12	7	3	2	8½	-2	70	19	127	2236	2284	2784	182
20	119	J. Algra	15+1	8	2	5	9	-2	60	17	110	1863	2040	2709	181
21	22	N. de Rijk	29	14	5	10	16½	+1	56	46	87	1658	1680	2697	180
22	142	G. Sanderse	7	6	1		6½	+1	92	28	159	1950	2121	2679	179
23	25	D. Kamphuijs	21	8	9	4	12½	-1	59	41	94	1860	1865	2666	178
24	85	J. Kalma	24	13	2	9	14		58	43	92	1620	1751	2646	177
25	59	A. Bach	22	8	7	7	11½		52	32	88	1741	1826	2596	176
26	128	J. Selier	21	10	4	7	12	+1	57	41	91	1900	1820	2579	175
27	124	R. Barendregt	19+1	7	7	5	10½	-2	55	26	96	2021	1992	2561	174
28	37	H. Trujillo	29	13	4	12	15	-1	51	39	83	1758	1764	2531	173
29	90	S. de Haan	15	9	3	3	10½	+1	70	55	102	1374	1733	2530	172
30	23	S. de Vos	22	13	1	8	13½		61	55	89	2002	1821	2503	171
31	35	H. Dirks	21	11	3	7	12½	-1	59	49	90	1804	1762	2477	170
32	30	R. Lith	21	9	5	7	11½	-1	54	41	86	2051	1878	2447	169
33	67	M. Pos	21	10	2	9	11	-1	52	36	86	1757	1824	2441	168
34	78	J. Franssen	29	12	4	13	14	+1	48	38	78	1724	1762	2433	167
35	46	A. Faber	19	9	4	6	11	-1	57	44	89	1648	1793	2421	166
36	50	B. Wijchgel	16	8	4	4	10		62	44	97	1812	1848	2403	165
37	24	P. Ruhe	27	11	4	12	13	+1	48	30	82	1739	1801	2372	164
38	127	B. Pel	14+1	5	7	2	8½	-1	60	43	95	2036	1910	2355	163
39	65	D. Paulis	19	6	6	7	9	+1	47	26	82	1891	1830	2327	162
40	56	J. Dekker	27	9	3	15	10½	+1	38	21	68	1772	1854	2319	161
41	39	H. Uiterwijk	14	8	2	4	9		64	49	97	1780	1793	2315	160
42	63	J. Könst	20	8	4	8	10	-2	50	40	81	1614	1700	2299	159
43	32	E. Petersma	18+1	6	4	8	8	-1	44	27	77	1796	1768	2250	158
44	41	D. Colmer	22	12	1	9	12½		56	64	77	1789	1666	2241	157
45	36	P. de Casparis	27	11	3	13	12½	+1	46	37	75	1727	1757	2233	156
46	33	R. J. de Bruin	20	7	5	8	9½		47	31	80	1763	1806	2227	155
47	64	J. van Hulst	26+1	9	8	9	13	-1	50	52	75	1700	1733	2202	154
48	144	N. Narings	4	4			4		100	78	123	2167	2257	2174	153
49	42	P. Zonjee	28+1	11	4	13	13	+1	46	52	69	1665	1667	2171	152
50	55	A. van Dinteren	21+2	8	3	10	9½	-1	45	41	72	1672	1696	2134	151
51	29	S. Steemers	24	7	5	12	9½	+2	39	40	63	2303	1602	2115	150
52	79	J. Meuleman	19	7	4	8	9	+1	47	44	74	1591	1540	2106	149
53	70	M. Aue	24+1	10	3	11	11½	-1	47	51	71	1617	1596	2105	148
54	99	R. van Slooten	12	7	1	4	7½		62	49	94	1669	1820	2075	147
55	44	P. Hofman	6	4	1	1	4½		75	31	128	1820	1953	2055	146
56	71	A. Troost	22	7	6	9	10	+2	45	44	71	1528	1641	2044	145
57	121	T. Marionaux	21	8	3	10	9½	-1	45	39	73	1789	1724	2033	144
58	72	B. Nootebos	18	5	7	6	8½	+2	47	41	75	1500	1603	2030	143
59	28	F. Roes	17	6	4	7	8	-1	47	37	77	1777	1724	2008	142
60	38	K. Sterrenburg	9	4	3	2	5½	+1	61	36	101	1914	1873	1992	141
61	47	E. Leuw	27	7	8	12	11	+1	40	44	63	1667	1605	1991	140
62	74	M. Meijer	28	7	9	12	11½		41	43	65	1641	1573	1953	139
63	54	S. Semino	16	7	4	5	9	-2	56	61	78	1622	1724	1950	138
64	76	P. van Vliet	11	7		4	7	-1	63	59	89	1701	1666	1929	137
65	95	G. Lörinczy	26+1	7	8	11	11	+1	42	54	62	1405	1530	1902	136
66	103	H. de Heer	8	6	1	1	6½		81	74	103	1760	1908	1887	135
67	68	A. Wunnink	30	6	10	14	11		36	37	59	1651	1650	1874	134
68	134	G. Sylbing	13	7	3	3	8½	+1	65	76	81	1601	1665	1867	133
69	100	T. Netten	8	5	1	2	5½		68	55	99	1648	1662	1844	132
70	49	P. Jonkman	12+1	4	4	4	6	-1	50	60	71	1716	1589	1838	131

Pl.	Nr.	Speler	Part	+/+	=/=	-/-	Pnt	Zw	%	G/T	G/S	Elo	Tpr	Kzr	Wrd
71	83	P. van der Werf	24+1	8	4	12	10	+1	41	58	59	1523	1514	1818	130
72	53	H. Kuyper	27	10	4	13	12	-1	44	60	62	1620	1554	1803	129
73	31	R. J. Schaper	6	4		2	4		66	47	102	1848	1662	1782	128
74	73	J. Weehuizen	18	9	1	8	9½	+2	52	78	64	1582	1557	1760	127
75	80	J. Hoogenboom	14	6	1	7	6½	-2	46	55	67	1637	1679	1753	126
76	40	E. Mastenbroek	8	6		2	6		75	87	86	1849	1782	1719	125
77	69	C. Knecht	11	5		6	5	+1	45	41	72	1697	1729	1683	124
78	51	P. Laport	23	9	3	11	10½	+1	45	61	63	1600	1584	1678	123
79	81	H. Cornelissen	10	5	1	4	5½		55	62	76	1513	1639	1671	122
80	20	D. van Rappard	3	2	1		2½	-1	83	34	139	2038	2105	1626	121
81	52	R. Fritschy	18	7	2	9	8		44	67	59	1648	1575	1601	120
82	84	B. Manuri	6	4		2	4		66	65	90	1926	1922	1586	119
83	62	F. Oranje	26	7	7	12	10½		40	70	52	1555	1501	1541	118
84	87	T. Prent	8	2	3	3	3½	-2	43	43	68	1535	1602	1538	117
85	66	L. Oomens	22	8	4	10	10		45	76	56	1561	1490	1521	116
86	131	H. Puyker	22	10	1	11	10½		47	85	55	1500	1524	1502	115
87	82	E. van Tuijl	28	12	1	15	12½		44	74	56	1320	1463	1471	114
88	92	W. Cornelissen	4	2		2	2	-4	50	25	88	1719	1591	1455	113
89	88	E. van Rootselaar	13	7	2	4	8	-1	61	96	64	1400	1545	1453	112
90	26	J. Smit	5	2	2	1	3	-1	60	75	76	1834	1760	1434	111
91	45	R. Kouwijzer	8	4	1	3	4½		56	82	67	1672	1611	1428	110
92	146	A. v/d Woestijne	3	1	1	1	1½	+1	50	57	72	1900	1921	1389	109
93	15	P. Doggers	4	2		2	2		50	37	82	1966	1870	1375	108
94	61	E. Eckstein	19	7	3	9	8½	+1	44	84	51	1400	1476	1348	107
95	89	J. Tanja	17	7	2	8	8	+1	47	83	55	1390	1481	1332	106
96	60	B. de Wilde	4	2		2	2	-2	50	36	83	1543	1475	1322	105
97	86	J. Potters	28	10	3	15	11½	+2	41	85	48	1476	1427	1283	104
98	137	R. Pangalila	8	4	1	3	4½		56	93	60	1600	1500	1277	103
99	75	F. van Gunst	1	1			1	-1	100	27	174	1555	1555	1262	102
100	111	L. Louiszoon	26	10	2	14	11	-2	42	89	47	1515	1443	1260	101
101	138	C. Gollop	2	1		1	1	+2	50	24	89	1900	1780	1199	100
102	145	X. Mulder	1	1			1	+1	100	75	126	1750	2030	1182	99
103	112	M. Ligtenstein	9	3		6	3	-1	33	88	37	1420	1293	1157	98
104	77	M. Klijnkramer	25	4	5	16	6½	-3	26	68	35	1385	1318	1142	97
105	104	D. Smit	1	1			1	-1	100	100	101	2165	2173	1125	96
106	135	J. Beers	5	2		3	2	-1	40	79	49	1600	1522	1114	95
107	115	J. van der Klauw	28	10	1	17	10½		37	89	41	1137	1277	1104	94
108	110	W. Kraaij	1	1			1	+1	100	107	94	1400	1544	1086	93
109	58	P. van Beukering	6	2	1	3	2½		41	74	52	1701	1545	1067	92
110	147	J. van der Valk	1	1			1	+1	100	127	74	1300	2012	1035	91
111	117	P. Heimans	13	2	3	8	3½	-1	26	71	34	1400	1300	1029	90
112	120	Y. Matboua	3	1		2	1	+1	33	86	38	1550	1419	1026	89
113	139	Y. Al	2	1		1	1	+2	50	97	52	1200	1304	994	88
114	2	M. Overeem										2124	2124	957	87
115	141	N. Nusink	1			1		+1		50		1700	1268	927	86
116	16	M. Kremer										2260	2260	925	85
117	91	M. Mol										1400	1400	924	84
118	102	A. Hamid										1650	1650	923	83
119	109	A. Neidig										1342	1342	892	82
120	129	K. Tangelder	3	1		2	1	+1	33	97	34	1200	1213	881	81
121	140	O. Mercam	1			1		+1		59		1800	1376	863	80
122	136	R. Rijnders	1			1		+1		63		1600	1224	833	79
123	133	D. Goldstein	1			1		+1		87		1400	912	832	78
124	125	A. Wever	17	5		12	5	-1	29	96	30	1200	1192	818	77
125	48	M. Nielen	2			2				24		2020	1300	776	76
126	107	A. Selim	5	1		4	1	+1	20	95	21	1400	1084	771	75
127	143	J. Hania	3			3		-1		84		1650	1085	749	74
128	114	J. Bruijn	11	2		9	2	-1	18	107	17	1151	1067	672	73
129	123	H. Vogelzang	14	2	1	11	2½		17	102	17	1415	1112	666	72
130	116	H. van Keulen	22	1		21	1		4	96	4	1054	971	336	71

Commentaar op de eindstand in het volgende nummer.

(advertentie)

SCHAAK *nieuws*

Stukken beter

mooier, groter en tweewekelijks

Tijdelijke aanbieding:

Een korting van f 15,- op een jaarabonnement. Voor f 69,- valt SNS elke twee weken bij u in de bus.

Wilt u hiervan profiteren , maak dan f 69,- over op giro 3206366
t.n.v. de vereniging Schaaknieuws, Visserstraat 16 B, 5612 BT Eindhoven
of bel 040 457832 voor een gratis proefnummer.

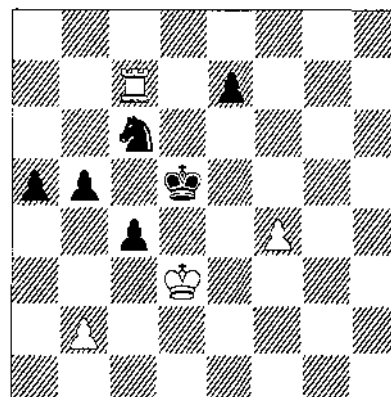
Nagekomen bericht

Caissa II is kampioen geworden nadat een Groningse vriend van Sisssa II in een afgebroken partij remise wist te houden tegen ASV uit Arnhem. Hier is zijn eigen verslag:

Aan mij was de eer te mogen beslissen over het kampioensvchap van de 3e klasse B. Ik besloot de sportieve plicht te vervullen en me maximaal in te zetten. Na een avondje analyseren met een teamgenoot kwamen we tot de conclusie dat zwart vermoedelijk niet kon winnen - mits wit het goed tegenspeelt.

Tot mijn lichte verbazing werd het mij totaal niet moeilijk gemaakt en was het oprapen van de remise een eenvoudige zaak. Ik verdenk mijn tegenstander (+ metgezellen) ervan slecht voorbereid te zijn afgereisd naar Groningen:

Johan Klinkhammer - E. Böhmer

71. Ke3 (de afgegeven zet. 71. Kd2 is waarschijnlijk beter) e6 72. Td7 Kc5 73. Tb7 b4 (na afloop wisten de meegereisde ASV-ers te melden dat zwart hier Pb4 had moeten proberen) 74. Kd2 Kd5 75. Td7 Kc5. 76. Tb7 Pd4 77. Tc7 Kb5 78. Tc8 Pb3 79. Kc2 Pc5 80. Tb8 Kc6 81. Tc8 Kd5 82. Td8 Ke4 83. Tc8 b3 (hopend op 84. Kc3? Pa4. Hierna heeft zwart echter helemaal niets meer) 84. Kb1 Kd5 85. Td8 Kc6 86. Tc8 Kd6 87. Td8 Kc6 88. Tc8 Kb6 89. Tb8 Ka6 90. Ta8 Kb5 91. Tb8 Ka4(tja) 92. Tb6 Pd3 93. Te6 Pf4 94. Te4 Pd5 95. Tc4 Kb5 96. Tc8 Pb4 97. Tb8 Kc4 98. Tc8 Kb5 99. Tb8 Kc4 100 Tc8 Kb5

($\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$).

Gefeliciteerd met het kampioenschap!
Groeten Johan Klinkhammer